

FRUIT GROWERS VICTORIA- CHERRY PICKER OPERATION-MEDIAFRONT

Na yacaqu o Rowan Farren kau manidia ni cakacaka tiko ni tabana ena tei vuanikau e Vikatoria.

Ni ko beti vuanikau, ena gadrevi beka Vakalevu mo vakayagataka ka laveta cake na vatavata mo yacova na delani vunikau.

Na kilai ni sala mo vakayagataka kina vakavinaka na ka oqo kei na ivakarau e wavoliti ira sa ka bibi ki na nomu I tavi kei na nodra taqomaki na tani.

Nikua eda na kovuta tiko na bibi se veitaqomaki ni daucakacaka, ni da vakayagataka na qiqi veitosoyaki (cherry picker) me vupei iko ena nomu beti vuanikau.

Ni bera nio vakayagataka na qiqi veitosoyaki(cherry picker), sa ka bibi mo raica wavoki na veika rerevaki ena rawa ni vakalevutaka na nomu mavoa.

Nio cakacaka tiko e tautuba, e bibi mo dau raica matua na draki.

Na duidui ni tuvaki ni draki e rawa ni vakalevutaka na vakadomobula ka na vakaleqai ira na tamata cakacaka.

Na cakacaka kece e vakayacori ena vatavata vakarewa i cake e gadrevi me ra cakava na tamata era vulica na kena cakacaka. Kevaka o sebera ni vulica, ia mo vakasaqara e dua nai liuliu ni cakacaka ka raica mo rawata na vuli oqo nio bera ni toso ki liu.

Mo qarauna me laurai na kena taqomaki na qiqi kece kei na kena tuvaki donu ena buturara ni cakacaka.

Ni oti na nomu kila ni sa taqomaki vinaka tu na nomu qiqi veitosoyaki (cherry-picker), raica me sa vinaka tu na nomui vau(harness) kei na nomu dali kei na isema (lanyard) ka sega nai vakatakilakila ni vakacacani.

Mo qarauna me kua ni dua na kadresu, duka, mavoa , se dua tale nai vakatakilakila matata ni veivakacacani kinai vau se kinai vesu ka semata nai vau.

Nanuma mo vakaukauwataka na I vau kina dua na I vakatagedegede veiganiti se dua nai vakatagedegede kaukauwa vinaka me vakadeitaki kina nisa vakalailaitaki na madigi kece ni leqa.

Vakabira na mua kadua ni isema kina vanua tudei ena qiqi veitosoyaki (cherry picker), me vakalailaitaka na nomu rawani bale ka vakalailaitaka na nomu rawani mavoa.

Me baleta na kena cicivaki na kena lewai tiko na veitosoyaki ni misini,raica me vakadeitaki ni sa teivaki tikoga na yavamu ena lomadonu ni basikete.

Kakua ni vakayagataka e dua naka mo laveta cake kina na nomui tutu, ni na rawa ni vakalevutaka na nomu mavoa ni ko cakacaka tiko ena qiqi veitosoyaki (cherry picker).

Mo qarauna na veika e rawani vakatao tu I macawa, na laini rerevaki ni bai, se na lawalawa e rawa ni veivaleqai.

Mo vakayawaki iko me rauta ni ono poidi va na mita mai na veika rerevaki e rawa ni yaco. Kevaka ko cakacaka tiko ena loma ni dua na yasana e tolu na mita kina ono poidi va na mita, e gadrevi me tiko vei iko e dua na laiseni ni vanua, ka vakatabui mo cakacaka ena lomani tolu na mita, me vaka ni oqo e dua na I wasewase tabu ni da lakova.

Ni ko laveta cake na vatavata veitosoyaki, dau tu vakadua , kakua ni ravi, dabe se tucake ena bai.

Ni ko sa betia na vuata mo qarauna mo kua ni vakasinaita na vanua e tawa kina.

Ni ko sa yacova e dua nai yalayala ni kena vakatawani, mo gole sobu ira ka vakadewataka vua e dua tale na tamata.-

Kakua ni tosoya na qiqi veitosoyaki(cherry picker) ni ko tiko ena dua na vanua cecere.

Dau vakalesuya lesu tale ki ra qai rawa ni o tosoya.

Ni bera ni ko gole ki vale, e vica na ka e dodonu mo cakava me vakadeitaki kina na nodra taqomaki na tamata kecega.

Lako ka vakaraica na misini ka vakadikeva kevaka e so na mavoa se so na leqa e yaco mai na siga taucoko.

Ni bera ni o biuta na nomu vanua ni cakacaka, nanuma mo sereka laivi na nomu i vau (harness) ka maroroya e na dua na vanua taqomaki kina.

Kevaka e tiko e dua na vanua ni maroroi yaya ena vanua ni cakacaka, e na vakaraitaka vei iko na nomu manidia na vanua e tiko kina.

Kevaka ko kauta ki vale na nomui ivau(harness) mo qarauna me maroroi e na dua vanua mamaca ka taqomaki kina.
Ni oti e dua na siga ni cakacaka, nanuma mo vola na veika e yaco mai e na siga taucoko ka vakananuma vei nomu I liuliu ni cakacaka ki na veika rerevaki e tiko se veika e vakacacani oti.

Vinaka na gugumatua e na nomu sa mai cicivaka vakamatau na qiqi veitosoyaki (cherry picker).